

Balík mobility publikovaný v Úradnom vestníku Európskej únie

Európska komisia dňa 31. mája 2017 predstavila tzv. balík mobility, ktorý sa týka legislatívnych návrhov v cestnej doprave.

<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/doprava-3/cestna-doprava-a-cestna-infrastruktura/cestna-doprava/dolezite-oznamy/europska-komisia-predstavila-balik-mobility>

Po náročnom legislatívnom procese bola časť balíka mobility dňa 30.7.2020 publikovaná v Úradnom vestníku Európskej únie. Novými pravidlami sa zlepšia pracovné podmienky vodičov, zavedú sa osobitné pravidlá vysielania vodičov v medzinárodnej doprave a aktualizujú sa ustanovenia o prístupe na trh nákladnej dopravy. Zároveň sa zlepši účinnosť dodržiavania predpisov.

Novými pravidlami sa má doceliť rovnováha medzi lepšími pracovnými a sociálnymi podmienkami vodičov a slobodou prevádzkovateľov poskytovať cezhraničné služby, pričom sa nimi zároveň prispeje k bezpečnosti cestnej premávky.

Balík mobility pozostáva z nasledovných legislatívnych úprav:

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1055 z 15. júla 2020, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 1071/2009, (ES) č. 1072/2009 a (EÚ) č. 1024/2012 s cieľom prispôsobiť ich vývoju v odvetví cestnej dopravy

Uplatňuje sa od 21. februára 2022.

Zásadnou zmenou je, že podľa nariadenia požiadavky na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy budú povinné aj pre prevádzkovateľov, ktorí používajú motorové vozidlá alebo jazdné súpravy určené výlučne na prepravu tovaru v medzinárodnej doprave, ktorých najväčšia prípustná celková hmotnosť presahuje 2,5 tony, ale nepresahuje 3,5 tony. Z tohto dôvodu prevádzkovatelia cestnej nákladnej dopravy, ktorí budú vykonávať medzinárodnú cestnú nákladnú dopravu takýmito vozidlami budú musieť disponovať licenciou Spoločenstva. Táto podmienka sa nebude týkať vnútroštátnej dopravy.

Nariadenie dopĺňa súčasné podmienky kabotáže 3 prepravy počas 7 dní o tzv. obdobie „cooling off“ počas ktorého prevádzkovatelia cestnej dopravy nesmú štyri dni od ukončenia poslednej kabotážnej prepravy v členskom štáte vykonávať v tomto členskom štáte kabotážnu prepravu s tým istým vozidlom alebo – v prípade jazdnej súpravy – s motorovým vozidlom toho istého vozidla.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1057 z 15. júla 2020, ktorou sa stanovujú špecifické pravidlá vo vzťahu k smernici 96/71/ES a smernici 2014/67/EÚ pre vysielanie vodičov v odvetví cestnej dopravy a ktorou sa mení smernica 2006/22/ES, pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa dodržiavania predpisov, a nariadenie (EÚ) č. 1024/2012

Smernica nadobudla účinnosť 1.8.2020 avšak členské štáty EÚ sú povinné prijať právnu úpravu na zabezpečenie transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1057, ktoré sa budú v celej Európskej únii uplatňovať až od 2. februára 2022.

Právna úprava s účinnosťou od 2. februára 2022 zjednotí pravidlá vysielania vodičov v odvetví dopravy. Určí, že medzinárodná doprava v tranzite cez územie členského štátu nepredstavuje vyslanie a zároveň určí aké dopravné činnosti majú výnimku z podmienok vysielania a to najmä v súvislosti s bilaterálnymi prepravami medzi členskými štátmi EÚ. Kabotážna preprava bude považovaná za vysielanie.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1054 z 15. júla 2020, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 561/2006, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na maximálne denné a týždenné časy jazdy, minimálne prestávky a doby denného a týždenného odpočinku, a nariadenie (EÚ) č. 165/2014, pokiaľ ide o určovanie polohy prostredníctvom tachografov

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1054 sa uplatňuje s výnimkou určitých častí od 20.8.2020.

Nariadenie ustanovuje zákaz trávenia týždenného odpočinku v kabíne vozidla „Doby pravidelného týždenného odpočinku a každá doba týždenného odpočinku v trvaní viac ako 45 hodín, ktoré sa čerpajú ako náhrada za predchádzajúce doby skráteného týždenného odpočinku, sa nesmú čerpať vo vozidle. Musia sa čerpať vo vhodnom, z rodového hľadiska primeranom ubytovacom zariadení s primeranými zariadeniami na spanie a hygienickými zariadeniami.,, Náklady za ubytovanie hradí zamestnávateľ.

Nariadenie zároveň ustanovuje, že vodič vykonávajúci medzinárodnú prepravu tovaru môže čerpať mimo členský štát usadenia dve po sebe nasledujúce doby skráteného týždenného odpočinku za predpokladu, že kompenzácia sa začne pred koncom tretieho týždňa v sídle spoločnosti alebo v mieste bydliska vodiča.

Nariadením sa zavádzajú inteligentné tachografy druhej generácie, ktoré budú automaticky zaznamenávať prekročenie hraníc a bude povinnosť vykonávať zaznamenávanie nakládok a vykládok. U vozidiel, ktoré sú vybavené digitálnym tachografom bude povinnosť vodiča od 2. februára 2022 vložiť symbol štátu, do ktorého vstupuje po prekročení hranice členského štátu.

Časový harmonogram pre zavedenie inteligentných tachografov druhej generácie bude závisieť od vykonávacích aktov, ktoré musí prijať Európska komisia do 21. augusta 2021. Inteligentné tachografy druhej generácie by mali byť inštalované v nových vozidlách, ktorých prvá evidencia bude cca v septembri 2023 (24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti vykonávacieho aktu). Povinná výmena analógových tachografov a digitálnych tachografov vo vozidlách, ktoré budú vykonávať medzinárodnú dopravu za inteligentné tachografy druhej generácie sa musí uskutočniť do 31. decembra 2024. Povinná výmena inteligentných tachografov prvej generácie vo vozidlách, ktoré budú vykonávať medzinárodnú dopravu za inteligentné tachografy druhej generácie bude do cca septembra 2025 Inteligentné tachografy druhej generácie budú povinné od 1. júla 2026 vo vozidlách vykonávajúce medzinárodnú dopravu, u ktorých maximálna prípustná hmotnosť vozidla vrátane každého prívesu alebo návesu je vyššia ako 2,5 ton.

S účinnosťou od 20. 8.2020 sa zároveň precizujú a upravujú výnimky na jazdy u ktorých nie je potrebné používať tachograf.

Ide o nasledovné prepravy:

- vozidlami alebo jazdnými súpravami s maximálnou prípustnou hmotnosťou nepresahujúcou 7,5 tony, ktoré sa používajú na:
 - i) prepravu materiálu, zariadení alebo strojov, ktoré vodič používa počas svojej práce, alebo
 - ii) doručovanie tovaru vyrobeného v rámci remeselnej výroby, a to iba v okruhu 100 km od základne podniku a pod podmienkou, že vedenie vozidla nepredstavuje hlavnú činnosť vodiča a že sa doprava neuskutočňuje za poplatok alebo úhradu;
- vozidlami s maximálnou prípustnou hmotnosťou vrátane každého prívesu alebo návesu, ktorá presahuje 2,5 tony, ale nepresahuje 3,5 tony, ktoré sa používajú na prepravu tovaru, ak sa preprava neuskutočňuje za poplatok alebo úhradu, ale na vlastný účet spoločnosti alebo vodiča, a ak vedenie vozidla nepredstavuje hlavnú činnosť osoby, ktorá toto vozidlo vedie;
- vozidlami alebo jazdnými súpravami prepravujúcimi stavebné stroje stavebného podniku v okruhu do 100 km od základne podniku za predpokladu, že vedenie vozidiel nepredstavuje hlavnú činnosť vodiča;
- vozidlami používanými na dodávku transportného betónu